

Culture of Care en de NVWA

Hoe kijkt de NVWA, als toezichhouder op de naleving van de Wet op de dierproeven, daar nou naar? Als er over één begrip veel misverstand bestaat, dan is het over Culture of Care. Het idee is vaak dat als iedereen met hart en ziel zorgdraagt voor het welzijn van zijn of haar eigen proefdieren, je een heel goede Culture of Care hebt. Maar dat is niet zo. De clou zit 'm namelijk niet in het woord 'care', want dat is er altijd wel genoeg. De clou zit hem in het begrip 'culture'.

Afbeelding Novo Nordisk

Paul Dortant en Frank van den Broek
Senior Inspecteurs, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

Als er in een gemeente tien volkstuinjes van tien vierkante meter worden verlost aan tien willekeurige mensen, zal iedereen vol goede moed en voornemens de harken en de schoffels oppakken, vol verwachting de prei en de boerenkool inzaaien, en iedere zaterdagochtend trouw de plantjes verzorgen, terwijl waarschijnlijk negen van de tien trotse volkstuinbeheerders aan het eind van

het seizoen ontdekken dat de oogst toch tegenvalt. Care genoeg, maar culture valt tegen. Hoe hadden ze dat nu beter kunnen aanpakken?

Als ze de koppen bij elkaar hadden gestoken, hadden ze kunnen vragen of er iemand was die toevallig verstand had van groenten verbouwen. Was er iemand die een goed adres wist voor organische mest? En na dit overleg zou de directeur van de plaatselijke bank de paardenmest die hij van zijn manege heeft gekregen over alle tien de tuintjes uitstrooien, en de chauffeur van de vuilniswagen zou in de lente een PowerPoint-presentatie geven waarin hij uitlegt dat een goede oogst alleen kan als het gewas altijd centraal staat; de chauffeur van de vuilniswagen is nl. opgeleid als hovenier en hij was de enige met een goede oogst.

Als de middelbare scholier distels uit zijn tuintje wiedt, doet hij dat ook bij zijn burens. En als de schoonmaker tegen de professor zegt dat hij beter niet midden op de dag water kan geven aan zijn planten, zegt de professor welgemeend "Dankjewel voor de tip! Kan je me daar wat meer over vertellen?"

Veel mensen zullen nu zeggen: maar zo gaat het bij ons in het dierenlab, toch? Als dat zo is, wees dan trots en ga zo door. Maar blijf kritisch kijken naar de cultuur. Want maken onderzoekers wel optimaal gebruik van de kennis en vaardigheid van de ervaren medewerkers van de proeffaciliteit, of gaan ze steeds zelf het wiel uitvinden? Komt iedereen naar de PowerPoint-presentatie van de IvD, of hebben ze het te druk met het schrijven van een

projectaanvraag? Zegt de professor 'dankjewel' als een analist hem zegt dat hij beter 's avonds zijn proefdieren kan behandelen omdat de dieren er dan minder last van hebben?

En staat het dier wel altijd centraal? Of zijn proeven in steen gehouwen? Gaat een medewerker van de faciliteit voor 'zijn' of 'haar' proefdieren staan en zegt men dat de dieren nu echt uit de proef moeten worden genomen, ook al lijkt de projectvergunning ruimte te geven om het humane eindpunt nog even uit te stellen? En dan de hamvraag: wordt dit uitdrukkelijk gestimuleerd door collega's, lvd, teamleiding en de directie? Krijgt de medewerker die voor zijn dieren gaat staan een schouderklopje, of juist niet?

Als toezichhouders worden we op pad gestuurd om te controleren of mensen zich aan de wet houden, en de betrokkenen vinden een rapportage of een maatregel lang niet altijd prettig. Maar ons advies bij een overtreding is altijd: beperk je niet tot deze ene persoon of proef; gebruik onze bevindingen om met een frisse blik naar het hele systeem te kijken en probeer dat te verbeteren. Als er veel aandacht is voor de cultuur, zullen verbeteringen sneller worden gerealiseerd en neemt het aantal overtredingen drastisch af.

Zorg dus voor een cultuur waarin iedereen een goede attitude heeft en op basis daarvan zijn verantwoordelijkheid kan nemen. Zorg dat er open gesproken kan worden over fouten en verbeteringen. Ook als inspecteurs leren we nog steeds graag en een goede 'culture' maken we uiteindelijk met zijn allen. Het vaststellen van overtredingen doen we niet voor ons plezier; dit is een middel om te streven naar het optimaal naleven van de 3 V's. Als dat bereikt is, zijn wij tevreden. Zoals onze oud-collega Reinder Hoenderken altijd zei: "We verheugen ons graag in de goede gang van zaken."